

Palīdzēsim bērniem izzināt dabu

Izziņas process sākas ar sajūtām. Dabas daudzveidība un norišu mainīgums saista bērna uzmanību, izraisa interesi, zinātkāri, rosina rotaļām un darbam. Daba stimulē bērna uzmanību, attīsta sajūtas un uztveri, rosina domāt, fantazēt un ir pozitīvu emociju avots. Bērniem vienmēr ir saskarsme ar dabu. Viņus saista zaļās pļavas un meži, spilgtie ziedi, tauriņi, vaboles, putni, zvēri, strautiņi, peļķes. Bērna dzīvē daba ir konkrētu zināšanu pirmavots. Taču patstāvīgā saskarsmē ar dabu, bērni ne vienmēr visu izprot, bieži vien viņiem veidojas ne visai pareiza attieksme pret augiem un dzīvniekiem. Lai atklātu būtisko, jābūt pozitīvai, labestīgai attieksmei pret pētāmo objektu, galvenais ir vecāku un pedagogu pozitīvā attieksme. Bērna prāta, jūtu un domas attīstību daba veicina tikai tad, ja šo procesu vada pieaugušie cilvēki. Saudzīgu un rūpīgu attieksmi pret dabu varēs ieaudzināt tikai tad, ja bērni kopā ar vecākiem un skolotājām būs apguvuši kaut vai viselementārākās zināšanas par dabu, vienkāršas augu audzēšanas un dzīvnieku kopšanas iemaņas.

Ievadīsim bērnus dabā, veidosim reālus priekšstatus un zināšanas par to, rosināsim saskatīt dzimtās zemes skaistumu, saudzēsīm dabu. Īpašu uzmanību pievērsīsim tādiem dabas vērojumiem, kas skar bērna jūtas. Ejot pastaigā pievērsiet bērna uzmanību tam, kas atrodas apkārt - dārzi, puķu dobes, mežs, pļavas, upe. Ieklausieties apkārtņē! Ko jūs dzirdat- putnu balsis, vēju, dzīvnieku balsis, koku šalkšanu? Kur skaņas skan?

Pamēģiniet kopā ar bērnu skaņas atdarināt! Darbojoties ar kustībām atdariniet, kā koki šūpojas vējā, kā līst lietus, kā lido putni. Iesaistiet bērnus dārza darbos - ļaujiet rušināt, rakt zemi, sēt sēklas, stādīt dēstus, laistīt, ravēt nezāles un novākt ražu. Pasmāržojiet puķes, dārzeņus, augļus, ogas. Pārrunājiet kādas dabas pārvērtības dārzā notikušas. Pievērsiet uzmanību dzīvām radībām dārzā - sliekām, tauriņiem, sienāžiem, skudrām, kāpuriem, bitēm un citiem iemītņiem. Aiciniet aptaustīt, apņemt, noglāstīt, paklaudzināt dažādus dabas materiālus, izjust mizas raupjumu, sūnas samtainumu, izsekot koka zara izliekumam.

Nav svarīgi, cik liela ir aplūkojamā platība, bet tās aplūkotāja ieinteresētība izzināt pasauli.